

4.1 กรรมการหมู่บ้านผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการหมู่บ้าน และกรรมการสภาตำบล
ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะที่ปรึกษาคณะกรรมการหมู่บ้าน จะต้องไม่มีค่าตอบแทนตลอดไป

4.2 ในกรณีที่บุคคลได้รวมตัวกันจัดตั้งเป็นกลุ่มเพื่อดำเนินการกิจการอย่างใดอย่าง
หนึ่ง โดยส่วนราชการไม่ได้เกี่ยวข้องด้วยกัน ถ้ากลุ่มใดมีกิจการทำนองเดียวกับฝ่ายกิจการใดใน
คณะกรรมการหมู่บ้าน ก็ควรจัดให้อยู่ในฝ่ายกิจการนั้น ๆ ด้วย

4.3 ควรจะพิจารณาให้มีกรรมการหมู่บ้าน ทำนองเดียวกันนี้สำหรับชุมชนแออัดใน
กรุงเทพมหานครด้วย

จึงเรียนยืนยันมา เพื่อขอได้โปรดดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีต่อไป ทั้งนี้ได้แจ้งให้
กระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีต่อไปแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **ปลั่ง มีจุล**

(นายปลั่ง มีจุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

โทร. 2810007

(สำเนา)

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ 326

โดยที่คณะปฏิวัติได้พิจารณาเห็นว่า ตำบลเป็นหน่วยปกครองขั้นพื้นฐานของการปกครองส่วนภูมิภาค และเป็นหน่วยการปกครองที่มีความสำคัญเกี่ยวพันกับการปกครองส่วนภูมิภาคระดับอื่น หากการปกครองขั้นพื้นฐานไม่มั่นคงและเหมาะสมแล้วจะมีผลกระทากระเทือนต่อการปกครองส่วนภูมิภาคระดับอื่นอันเป็นอุปสรรคแก่การพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าและการอำนวยความสะดวกให้แก่ราษฎร แต่ปรากฏว่าการจัดระเบียบบริหารของตำบลในปัจจุบันยังแยกกันอยู่หลายรูป และบางรูปก็ไม่อาจปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพได้สมควรแก้ไขปรับปรุงการจัดระเบียบบริหารของตำบลใหม่มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันยิ่งขึ้น หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิก

(1) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499

(2) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2511

ข้อ 2 ให้โอนบรรดาทรัพย์สิน หนี้ และสิทธิ ขององค์การบริหารส่วนตำบลไปเป็นของจังหวัดที่ตำบลนั้นอยู่ในท้องที่

ข้อ 3 ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ จะใช้ในการบริหารราชการตำบลใด ให้กระทรวงมหาดไทยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ 4 การบริหารราชการเกี่ยวกับตำบลตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ 222/2499 และคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ 275/2509 ให้คงใช้ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้มีการจัดระเบียบบริหารของตำบลตามข้อ 3 ซึ่งให้แล้วเสร็จภายในกำหนดสามปี

ข้อ 5 ให้ตำบลที่จัดระเบียบบริหารตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มีสภาตำบล ประกอบด้วยคณะกรรมการสภาตำบล ซึ่งมีกำนันท้องที่เป็นประธานกรรมการสภาตำบล ผู้ใหญ่บ้านในตำบลและแพทย์ประจำตำบลนั้นเป็นกรรมการสภาตำบล โดยตำแหน่ง และกรรมการสภาตำบลผู้ทรงคุณวุฒิหมู่บ้านละหนึ่งคน ซึ่งราษฎรในหมู่บ้านนั้นเป็นผู้เลือก

ให้สภาตำบลที่มีปรึกษาสภาตำบลหนึ่งคนซึ่งแต่งตั้งจากปลัดอำเภอ หรือพัฒนากรท้องถิ่น และมีเลขานุการสภาตำบลหนึ่งคน ซึ่งแต่งตั้งจากครูประจำบาลในตำบลนั้น

ให้นายอำเภอท้องถิ่นเป็นผู้คัดเลือกที่ปรึกษาสภาตำบลและเลขานุการสภาตำบลแล้วรายงานไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อพิจารณาแต่งตั้ง

ข้อ 6 ผู้ที่จะได้รับเลือกเป็น กรรมการสภาตำบลผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องมีคุณสมบัติและไม่อยู่ในลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) บรรลุนิติภาวะแล้ว
- (3) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นประจำในหมู่บ้านนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือน
- (4) เป็นผู้เลือกมิใช่ในการปกครองตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- (5) ไม่เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (6) ไม่เป็นผู้มีร่างกายทุพพลภาพ หรือวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือติดยาเสพติดให้โทษ หรือไม่เป็นโรคตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

- (7) ไม่เป็นข้าราชการประจำ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น
- (8) ไม่เป็นผู้มีชื่อเสียงในทางทุจริต หรือเสื่อมเสียในทางศีลธรรม
- (9) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก หรือปลดออกฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการในองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล และยังไม่พ้นกำหนดเวลาสามปีนับแต่วันถูกไล่ออก หรือปลดออก

- (10) ไม่เป็นผู้เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษและยังไม่พ้นกำหนดเวลาสามปีนับแต่วันพ้นโทษ

- (11) มีพื้นฐานความรู้ไม่ต่ำกว่าประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น หรือที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบเท่าไม่ต่ำกว่าประโยคประถมศึกษาตอนต้น เว้นแต่ในท้องถิ่นซึ่งไม่อาจเลือกผู้ที่มีความรู้ดังกล่าวผู้ว่าราชการจังหวัดอาจพิจารณาตามที่เห็นสมควรได้

ข้อ 7 วิธีเลือกกรรมการสภาตำบลผู้ทรงคุณวุฒิ ให้นายอำเภอหรือผู้ที่นายอำเภอมอบ

หมายเป็นประธาน พร้อมด้วยกำนันหรือผู้ใหญ่บ้านในตำบลนั้นอย่างน้อยหนึ่งคนประชุมราษฎรผู้มีคุณสมบัติและไม่อยู่ในลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (1) มีสัญชาติไทย
- (2) บรรลุนิติภาวะ
- (3) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นประจำในหมู่บ้านนี้มาแล้วไม่น้อยกว่าสามเดือน
- (4) ไม่เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (5) ไม่เป็นผู้วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

เมื่อราษฎรตามวรรคหนึ่งส่วนมากเลือกผู้ใดซึ่งมีคุณสมบัติและไม่อยู่ในลักษณะต้องห้ามตามข้อ 6 แล้วให้ถือว่าผู้นั้นเป็นกรรมการสภาตำบลผู้ทรงคุณวุฒิ และให้นายอำเภอรายงานไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อออกหนังสือสำคัญให้ไว้เป็นหลักฐาน

ในกรณีที่ผู้รับเลือกมีคะแนนเสียงเท่ากันให้จับสลาก

วิธีเลือกจะทำโดยลับหรือโดยเปิดเผยก็ได้

ข้อ 8 กรรมการสภาตำบลผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละห้าปีกรรมการสภาตำบล ผู้ทรงคุณวุฒิต้องออกจากตำแหน่งก่อนวาระด้วยเหตุผลใดเหตุผลหนึ่งดังต่อไปนี้

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) ขาดคุณสมบัติหรือเข้าลักษณะต้องห้ามอย่างใดอย่างหนึ่งตามข้อ 6 และผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้ออก
- (4) กรรมการสภาตำบลมีมติให้พ้นจากตำแหน่งโดยเห็นว่ามีคุณสมบัติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียประโยชน์ของตำบล มติดังกล่าวต้องมีคะแนนเสียงไม่ต่ำกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการสภาตำบลทั้งหมด
- (5) ไม่มาประชุมสามครั้งติดกันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้ออก
- (6) ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้ยุบสภาตำบล

ถ้าตำแหน่งกรรมการสภาตำบล ผู้ทรงคุณวุฒิว่างลงก่อนวาระให้มีการเลือกขึ้นแทนและให้ผู้ซึ่งได้รับเลือกอยู่ในตำแหน่งตามวาระของผู้ซึ่งคนแทน

การเลือกกรรมการสภาตำบลผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กระทำภายในหกสัปดาห์นับแต่วันตำแหน่งนั้นว่าง และถ้าตำแหน่งนั้นว่างลงก่อนถึงกำหนดออกตามวาระไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันจะไม่เลือกขึ้นแทนก็ได้

ข้อ 9 ที่ปรึกษาสภาตำบล และเลขานุการสภาตำบลต้องออกจากตำแหน่งด้วยเหตุใด เหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) ผู้ว่าราชการสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง

ถ้าตำแหน่งที่ปรึกษาสภาตำบล หรือเลขานุการสภาตำบลว่างลง ให้นายอำเภอท้องที่เป็นผู้คัดเลือกขึ้นแทน แล้วรายงานไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อพิจารณาแต่งตั้งให้เลขานุการสภาตำบลได้รับเงินตอบแทนตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ข้อ 10 การประชุมของสภาตำบลต้องมีกรรมการสภาตำบลมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการทั้งหมด จึงเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มเติมขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ระเบียบการประชุมให้เป็นไปตามข้อบังคับที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ข้อ 11 ให้สภาตำบลมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) บริหารงานของสภาตำบล หรือดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้ว่าราชการจังหวัด
- (2) พิจารณาให้ความเห็นชอบโครงการและงานที่เกี่ยวกับการพัฒนาตำบล
- (3) ให้ความร่วมมือและประสานงานในโครงการ สนับสนุนให้มีการร่วมมือจากองค์การอาสาสมัคร หรือองค์การสาธารณกุศล ตลอดจนพิจารณาแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องและอุปสรรคที่เกี่ยวกับการพัฒนาตำบล
- (4) เผยแพร่การดำเนินงานพัฒนาของทางราชการให้ราษฎรในตำบลทราบ

(5) ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่นที่กำหนดไว้สำหรับคณะกรรมการตำบล

(6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการจะได้มอบหมาย

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามข้อนี้ ให้ประธานกรรมการสภาตำบลเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินกิจกรรมตามมติของสภาตำบล เว้นแต่สภาตำบลจะมอบหมายให้ผู้อื่นดำเนินกิจการแทน

ข้อ 12 ให้สภาตำบลมีที่ทำการอยู่ที่ "ที่ทำการตำบล" ซึ่งกระทรวงมหาดไทยจะได้จัดให้มีขึ้นในเวลาอันสมควร ที่ทำการดังกล่าวให้จัดไว้ในที่ที่เหมาะสมเป็นศูนย์กลางของตำบลและสะดวกในการติดต่อ

ข้อ 13 ให้กระทรวงมหาดไทยจัดสรรเงินดังต่อไปนี้ ตามที่เห็นสมควรให้แก่สภาตำบล ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ เพื่อเป็นรายได้ของสภาตำบล

(1) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

(2) ภาษีบำรุงท้องที่ที่เก็บได้จากที่ดินในเขตตำบลนั้น ที่อยู่นอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล

(3) ภาษีโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ กับที่ดินซึ่งใช้ต่อเนื่องกับโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างนั้น ๆ ซึ่งเก็บได้ในเขตตำบลนั้นที่อยู่นอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล

(4) เงินอากรการฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมโรงฆ่าสัตว์ และค่าธรรมเนียมโรงพักสัตว์ที่เก็บได้เนื่องจากการฆ่าสัตว์ในเขตตำบลนั้นที่อยู่นอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล

(5) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนันที่เก็บเพิ่มขึ้นตามข้อบัญญัติจังหวัดในเขตตำบลนั้น

สภาตำบลอาจมีรายได้อื่นตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดจะจัดสรรให้

ข้อ 14 ให้สภาตำบลจัดทำรายจ่ายของสภาตำบลเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปีเสนอให้นายอำเภออนุมัติ

ปีงบประมาณให้เป็นไปตามปีงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

ถ้าในระหว่างปีงบประมาณใด รายจ่ายซึ่งกำหนดไว้ในงบประมาณไม่พอใช้จ่ายประจำปีนั้นหรือมีความจำเป็นต้องตั้งจ่ายขึ้นใหม่ในระหว่างปีงบประมาณ และมีรายได้เพิ่มขึ้นให้จัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมเสนอให้นายอำเภออนุมัติ

ข้อ 15 งบประมาณรายจ่ายประจำปีของสภาตำบลให้แยกตามโครงการของสภาตำบล หรือตามประเภทของกิจการที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ ตามที่ได้รับเงินมาดำเนินการ

ข้อ 16 ค่าใช้จ่ายในการประชุมคณะกรรมการสภาตำบลให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ข้อ 17 การใช้จ่ายเงินของสภาตำบลให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทย กำหนด

ข้อ 18 ให้นายอำเภอเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของสภาตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย และระเบียบแบบแผนของทางราชการ และมีอำนาจสั่งให้ระงับการดำเนินการใด ซึ่งเห็นว่าเป็น ผลเสียหายแก่ท้องที่ หรือราชการ แต่สภาตำบลอาจอุทธรณ์ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดให้วินิจฉัย ชี้ขาดได้

หากสภาตำบลใดดำเนินการ หรือมีพฤติการณ์ที่เป็นการเสียหายแก่ท้องที่หรือราชการ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจสั่งยุบสภาตำบลได้ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งยุบสภาตำบลแล้วให้ นายอำเภอดำเนินการ เลือกและแต่งตั้งกรรมการสภาตำบลขึ้นแทน ภายในสี่สิบห้าวันระหว่างการ เลือกและแต่งตั้งนี้ให้นายอำเภอรับผิดชอบดำเนินงานแทนสภาตำบล

ข้อ 19 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการ ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับนี้

ข้อ 20 ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจ- จานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 13 ธันวาคม พุทธศักราช 2515

(ลงชื่อ) **จอมพล ถ.พิกิตติขจร**

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

หมายเหตุ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 89 ตอนที่ 190 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515